

Kwalificatiedossier Hoofd Informatie Bevolkingszorg

Versie: 4.0, 7 juni 2024

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.nipv.nl
info@nipv.nl
026 355 24 00

Colofon

Opdrachtgever: Portefeuillehouder Vakbekwaamheid Landelijk Netwerk
Bevolkingszorg
Titel: Kwalificatiedossier Hoofd Informatie Bevolkingszorg
Datum: 7 juni 2024
Vertrouwelijkheid: Openbaar
Status: Definitief. Vastgesteld door het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg
Versie: 4.0
Auteurs: Werkgroep Kwalificatiedossiers Bevolkingszorg
Projectleider: Carian Cools
Review: Expertgroep Vakbekwaamheid Bevolkingszorg
Eindverantwoordelijk: NIPV, Programma vakbekwaamheid Bevolkingszorg

Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid is bij wet vastgelegd onder de naam Instituut Fysieke Veiligheid.

Inhoud

Inleiding	4
Deel A Algemene informatie	5
Deel B Overzicht kerntaken	6
Deel C Competenties	7
Deel D Uitwerking kerntaken	9
Deel E Specificaties vakbekwaamheid	11
Deel F Verantwoording	13
Bijlage 1 Namenlijst	15

Inleiding

Opbouw dossier

Het kwalificatiedossier beschrijft op gestandaardiseerde wijze de vereisten voor het uitoefenen van de rol Hoofd Informatie Bevolkingszorg (HIN-Bz) binnen een veiligheidsregio. Dit document is bedoeld om een algemeen beeld te schetsen voor deze rol.

De opbouw van het kwalificatiedossier ziet er als volgt uit:

- Deel A Algemene informatie over wat de functie typeert
- Deel B Beschrijving van kerntaken
- Deel C Beschrijving van competenties
- Deel D Uitwerking van de kerntaken in werkzaamheden en daaruit voortvloeiend de keuzes en dilemma's van de functie.
- Deel E Beschrijving van de specificaties van zowel de initiële als de blijvende vakbekwaamheid, evenals een beschrijving van het niveau.
- Deel F Verantwoording van de totstandkoming van het kwalificatiedossier als het benoemen waar de verantwoordelijkheid ligt voor het onderhouden van het kwalificatiedossier.

Deel A Algemene informatie

A.1 Plaatsing van de functie

Het HIN-Bz is als Bevolkingszorg functie gekoppeld aan de inzet van de regionale crisisorganisatie, zowel tijdens een GRIP-situatie als daarbuiten. Het HIN-Bz komt in principe gelijk op met de sectie, maar indien nodig eerder. Het HIN-Bz is beschikbaar en bereikbaar op basis van de regionale alarmeringsregeling en is aangewezen door het daartoe bevoegde gezag.

Het Hoofd Informatie (HIN):

- > is verantwoordelijk voor het informatieproces binnen Bevolkingszorg;
- > zorgt ervoor dat de informatie van Bevolkingszorg leidt tot een gedeeld eigen beeld;
- > draagt, samen met de hoofden informatie van de andere onderdelen van de crisisorganisatie en onder regie van de informatiemanager ROT, bij aan het multidisciplinaire (totaal)beeld en de coördinatie ervan;
- > is verantwoordelijk voor het toevoegen van relevante multidisciplinaire informatie aan het algemene beeld voor Bevolkingszorg;
- > ondersteunt de Algemeen Commandant Bevolkingszorg op het punt van beeldvorming en voorziet deze ook gevraagd en ongevraagd van advies in het kader van oordeels- en besluitvorming.

Het HIN-Bz is één van de operationele rollen met verschillende taakaccenten. Een functionaris kan meerdere rollen vervullen. Ook kunnen de verschillende rollen weggezet worden bij meerdere functionarissen. Het is echter wel van belang om in overweging te houden dat de verschillende rollen (deels) overeenkomsten vertonen en (deels) om verschillende kwalificaties en competenties vragen.

A.2 Complexiteit van de functie

Het HIN-Bz krijgt te maken met zowel klein- als grootschalige incidenten die politiek-maatschappelijke impact kunnen hebben. Hij¹ maakt (in samenwerking met de sectie Bevolkingszorg) een analyse van het incident, de verwachte ontwikkeling van het incident en de mogelijke knelpunten voor Bevolkingszorg. Hij neemt in acht dat het incident over het algemeen dynamisch is en kan plaatsvinden in een slecht overzichtelijke omgeving. Het HIN-Bz heeft daarbij te maken met verschillende verwachtingen vanuit de omgeving (monodisciplinair versus multidisciplinair) en maatschappelijke belangen. Tijdens het optreden moet het HIN-Bz functioneren onder tijdsdruk en kan hij te maken hebben met mentale belasting.

¹ Waar in dit document gesproken wordt over 'hij', kan ook 'zij' gelezen worden.

Deel B Overzicht kerntaken

Kerntaak 1	Het organiseren, bewaken en borgen van het informatieproces monodisciplinair
-------------------	---

Het Hoofd Informatie Bevolkingszorg organiseert, bewaakt en borgt het informatieproces monodisciplinair.

Kerntaak 2	Het inrichten en mede uitvoeren van de multidisciplinaire samenwerking binnen informatiemanagement
-------------------	---

Het Hoofd Informatie Bevolkingszorg draagt bij aan de multidisciplinaire samenwerking binnen informatiemanagement.

Kerntaak 3	Analyseren, informeren en adviseren
-------------------	--

Het Hoofd Informatie Bevolkingszorg analyseert informatie en hij informeert en adviseert het multi- en monodisciplinair netwerk.

Deel C Competenties

De onderstaande benoemde competenties en competentieniveaus zijn het meest relevant voor de functie en/of cruciaal bij het uitvoeren van (een deel van) de kerntaken.²

Competentie: Analytisch vermogen Signaleert problemen; herkent belangrijke informatie; legt verbanden tussen gegevens. Spooft mogelijke oorzaken van problemen op; zoekt terzake doende gegevens.
Niveau B: Relaties leggen
<ul style="list-style-type: none">> Legt dwarsverbanden. Betreft ideeën uit verschillende disciplines bij het oplossen van een probleem.> Ziet de relatie tussen feiten en de mogelijke oorzaken en gevolgen.> Geeft aan welke informatie vereist is voor een goede beeldvorming en gebruikt effectieve methoden teneinde de relevante informatie te vergaren.> Onderzoekt alternatieven om zich een oordeel te vormen.> Omschrijft realistische scenario's met relaties tussen oorzaak en gevolg.

Competentie: Omgevingsbewustzijn Is zich bewust van maatschappelijke en politieke ontwikkelingen of andere omgevingsfactoren. Speelt in op deze ontwikkelingen en vertaalt deze naar het eigen werkgebied.
Niveau B Regionaal
<ul style="list-style-type: none">> Is voldoende op de hoogte van maatschappelijke en politieke ontwikkelingen die relevant zijn voor het werkveld.> Gebruikt vergaarde kennis regelmatig effectief voor de eigen organisatie.> Weet waar vergelijkbare organisaties mee bezig zijn. Anticipeert effectief op ontwikkelingen die gaande zijn in de omgeving van de organisatie.> Kan zich verplaatsen in politiek bestuurlijke argumenten.

Competentie: Zelfstandigheid Verricht zonder hulp van anderen taken, probeert op eigen kracht probleemsituaties de baas te worden. Handelt volgens eigen overtuiging, onafhankelijk van anderen.
Niveau B Proberen
<ul style="list-style-type: none">> Kent eigen beperkingen en klopt bijtijds bij anderen aan.> Probeert eerst op eigen kracht problemen de baas te worden.> Durft een onafhankelijk standpunt in te nemen.> Gaat meningsverschillen niet uit de weg.

² De competenties en de bijbehorende niveaus zijn ontleend aan het Competentiewoordenboek, BuitenhekPlus en Leeuwendaal (2012)

Competentie: Plannen en organiseren

Stemt activiteiten van zichzelf (en anderen) op elkaar af en bepaalt hun volgorde zodat doeleinden efficiënt en effectief gerealiseerd worden.

Niveau B Afstemmen

- > Stemt activiteiten (van zichzelf en anderen) op elkaar af.
- > Deelt werkzaamheden efficiënt in en stemt activiteiten op elkaar af.
- > Heeft inzicht in tijd, middelen en mensen die nodig zijn om een optimaal resultaat te behalen en weet deze te werven.
- > Houdt overzicht over de werkzaamheden en toetst de voortgang.
- > Legt relaties tussen werkzaamheden binnen de organisatie en stemt planning van eigen werkzaamheden hierop af en weegt belangen en risico's af.

Competentie: Nauwkeurigheid

Verricht werkzaamheden met een grote mate van accuratesse. Niveau A (overzicht houden)

Niveau A Overzicht houden

- > Behoudt het overzicht over de veelvoud van details (ziet door de bomen het bos).
- > Blijft zorgvuldig, ook onder druk van belangen, tijd of de ernst van de gevolgen van mogelijke fouten.
- > Maakt een gedegen afweging tussen strikt nakomen van regels, richtlijnen of procedures en pragmatisme.
- > Beslist over het al dan niet afwijken van richtlijnen.

De volgende competenties worden als aanwezig verondersteld:

- > Stressbestendigheid
- > Mondelinge en schriftelijke communicatie
- > Besluitvaardigheid
- > Samenwerken

Deel D Uitwerking kerntaken

Kerntaak 1. Het organiseren, bewaken en borgen van het informatieproces monodisciplinair

1.1 Werkzaamheden

- 1.1.1 Regie voeren over en samenstellen van een gedeeld Bevolkingszorg beeld van het incident, gebaseerd op informatie vanuit de Officier van Dienst, de Algemeen Commandant, de Hoofden Bevolkingszorg en andere betrokken partners.
- 1.1.2 Aanleveren en analyseren van beschikbare planvorming en informatie als bijdrage aan de beeld-, oordeels- en besluitvorming.
- 1.1.3 Analyseren en verifiëren van de verkregen informatie, en het maken van een mono- en multidisciplinair onderscheid daarbij.
- 1.1.4 Delen van informatie met Bevolkingszorg partners op basis van de informatiebehoefte
- 1.1.6 Het (laten) vullen en het up-to-date houden van het gedeeld Bevolkingszorg beeld in het landelijk crisismanagement systeem (LCMS).
- 1.1.7 Het verwerven, verwerken, veredelen en verstrekken van informatieproducten betreffende Bevolkingszorg (bijvoorbeeld voor de overdracht naar de nafase).

1.2 Keuzes en dilemma's

Het Hoofd Informatie:

- 1.2.1 kan geconfronteerd worden met een situatie waarin de faciliteiten niet optimaal aanwezig zijn (uitval LCMS), waardoor een beroep wordt gedaan op het improvisatievermogen.
- 1.2.2 kan geconfronteerd worden met diverse verzoeken die op dat moment allemaal even urgent overkomen, waardoor prioritering noodzakelijk is.

Kerntaak 2. Inrichten en mede uitvoeren van de multidisciplinaire samenwerking binnen informatiemanagement

2.1 Werkzaamheden

- 2.1.1 Het (laten) aanleveren van relevante monodisciplinaire informatie ten behoeve van het totaalbeeld in LCMS
- 2.1.2 Het brengen en halen van informatie bij, en het actief afstemmen met de hoofden informatie van de andere diensten.
- 2.1.3 Het actueel en consistent houden van de informatie in LCMS ten behoeve van de taken van de organisatie Bevolkingszorg

2.2 Keuzes en dilemma's

Het Hoofd Informatie:

- 2.2.1 kan geconfronteerd worden met beperkte, niet gevalideerde en tegenstrijdige informatie; dient de informatie op betrouwbaarheid te beoordelen. Zowel onjuiste informatie, als het te lang bezig zijn met het verifiëren van informatie kan van negatieve invloed zijn op de besluitvorming
- 2.2.2. kan geconfronteerd worden met diverse verzoeken die op dat moment allemaal even urgent overkomen, waardoor prioritering noodzakelijk is;
- 2.2.3. kan geconfronteerd worden met tegengestelde belangen. Kan een balans vinden tussen de 'eigen' belangen, de belangen van de getroffen gemeente(n) die gericht zijn op de Bevolkingszorg, en de belangen van de andere kolommen en/of het gezamenlijk belang.

Kerntaak 3 Analyseren, informeren en adviseren

3.1 Werkzaamheden

- 3.1.1 Gevraagd en ongevraagd advies geven ten behoeve van de multi- en monodisciplinaire oordeels- en besluitvorming.
- 3.1.2 Het terugkoppelen van (de status van) uitgezette acties.
- 3.1.3 Informeren van de AC-Bz en de stafsectie Bevolkingszorg over informatie die vanuit Bevolkingszorg multidisciplinair gedeeld wordt via het netcentrisch informatiesysteem (Bevolkingszorg totaalbeeld).

3.2 Keuzes en dilemma's

Het Hoofd Informatie:

- 3.2.1 maakt een keuze in welke informatie hij binnen het team en met externe partners deelt: welke informatie moeten zij absoluut weten ('need to know') en welke informatie is niet direct noodzakelijk voor het functioneren ('nice to know')?
- 3.2.2. het kan van belang zijn snel over cruciale informatie te beschikken. Hiervoor zal het HIN-Bz contacten en samenwerkingsrelaties moeten kennen en gebruiken, met inachtneming van de urgentie maar ook met behoud van de relatie. Complicerende factor is dat het HIN-Bz geen hiërarchische verhouding heeft met de informatiebronnen;
- 3.2.3 staat voor de opgave uit een veelheid van informatie, van verschillende bronnen, de juiste informatie te filteren en deze gedoseerd en op het juiste moment met de juiste personen te delen. Zowel teveel als te weinig informatie kan een negatieve invloed hebben op de besluitvorming. Het hebben van afspraken over de informatiebehoefte in de 'koude fase' levert een belangrijke bijdrage voor het filteren van de juiste informatie door het HIN-Bz, ten tijde van een incident.

Deel E Specificaties vakbekwaamheid

E.1 Instroomeisen functie

Het wenselijke basisniveau is voor het Hoofd Informatie Bevolkingszorg als volgt:

Instroomeisen

- > Minimaal hbo werk- en denkniveau.
- > Aantoonbare aanstelling bij gemeente of hulpverleningsdienst, om de functie en de daarbij behorende opleidingen in de crisisorganisatie te mogen uitvoeren.

Functionele kennis en vaardigheden

- > Beschikken over de in het profiel aangegeven competenties en kerntaken, zoals beschreven in deel C en D van dit kwalificatiedossier.
- > Aantoonbare kennis en ervaring met de crisisbeheersing blijkt minimaal uit:
 - o kennis van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de sectie Bevolkingszorg;
 - o kennis van de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van brandweer, politie en GHOR en de overige (regionale) partners binnen en buiten de crisisbeheersing;
 - o kennis en vaardigheden van informatiemanagement en ICT faciliteiten;
 - o Voor wat betreft LCMS moet het HIN-Bz bekend zijn met de werking van het systeem en met het systeem kunnen werken.
 - o aantoonbaar 'operationeel gevoel': kunnen verwoorden wat zich afspeelt in een (opgeschaalde) incidentsituatie, welke dilemma's je kunt tegenkomen bij een incident, hoe de samenwerking binnen en tussen de kolommen verloopt etc.;
 - o kunnen werken in een politiek bestuurlijke omgeving en complexe omgeving die meerdere beleidsterreinen omvat.

E.2 Vakbekwaam worden en blijven

De vakbekwaamheid wordt geborgd door middel van opleiden, examineren, bijscholen, trainen en oefenen. In het kader van 'vakbekwaam worden' en 'vakbekwaam blijven' kan die vakbekwaamheid worden opgedaan dan wel onderhouden.

Vanuit vakbekwaamheid Bevolkingszorg zijn daartoe de volgende opleidingen verplicht:

- > Basisopleiding Bevolkingszorg
- > Functiegerichte opleiding Hoofd Informatie Bevolkingszorg.

Vakbekwaam blijven is zowel een verantwoordelijkheid van het HIN-Bz als van de eindverantwoordelijke voor het regionale team Bevolkingszorg.

werkgeversverantwoordelijkheid. Het Hoofd Informatie Bevolkingszorg onderhoudt op basis van bijscholing, training en oefening bovenstaande kennis en vaardigheden en de in dit profiel aangegeven competenties. Het Hoofd Informatie Bevolkingszorg voldoet daarbij minimaal aan de verplichtingen die in het kader van de Wet veiligheidsregio's en het regionaal vastgestelde opleidings-, trainings- en oefenbeleid worden gesteld.

Het Hoofd Informatie Bevolkingszorg krijgt inzicht in zijn vakbekwaamheid door zelfreflectie en zelfbeoordeling van eigen (leer)resultaten. Het Hoofd Informatie Bevolkingszorg krijgt ook ongevraagd positieve en negatieve feedback en schat deze zelf op waarde. Het Hoofd Informatie Bevolkingszorg verdiept zich zelfstandig in nieuwe (wetenschappelijke) kennis en inzichten. Hij neemt actief deel aan informatie- en/of kennisbijeenkomsten rondom proces en inhoud. Hij neemt zelf het initiatief om zijn leer- en oefenbehoeften te bespreken. Hij maakt zelf een plan om zijn competenties gericht op peil te houden en op de hoogte te zijn van nieuwe ontwikkelingen en vakkennis. Hij toont zijn vakbekwaamheid door zich te laten beoordelen.

Deel F Verantwoording

F.1 Totstandkoming

In opdracht van de Portefeuillehouder Vakbekwaamheid Landelijk Netwerk Bevolkingszorg is een werkgroep Kwalificatiedossiers Bevolkingszorg samengesteld waarin vertegenwoordigers van meerdere veiligheidsregio's zitting hebben. Deze werkgroep is gestart met het herschrijven van de taken, werkzaamheden en benodigde competenties van het Hoofd Informatie Bevolkingszorg op basis van ontwikkelingen in deze functie.

Door de werkgroep is een eerste concept van het kwalificatiedossier ontwikkeld wat voor review is voorgelegd aan de Expertgroep Vakbekwaamheid Bevolkingszorg, met de vraag het concept te toetsen in hun organisaties. De werkgroep heeft alle verkregen feedback van de leden van de expertgroep verwerkt tot een tweede concept. Dit tweede concept is vervolgens opnieuw besproken met de Expertgroep Vakbekwaamheid Bevolkingszorg. Het resultaat hiervan is hetgeen nu voor u ligt en is aangeboden aan het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg.

F.2 Procesinformatie

Procesinformatie	
Herzien door:	Werkgroep Kwalificatiedossiers Bevolkingszorg
Onder regie van:	NIPV
Vastgesteld door:	Landelijk Netwerk Bevolkingszorg, 7 juni 2024
Versie:	4.0, 2024
Reden voor evt. wijziging kwalificatiedossier	Opdracht van Landelijk Netwerk Bevolkingszorg naar aanleiding van ontwikkelingen in het werkveld.
Verantwoordelijkheid beheer en onderhoud	De verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen en onderhouden van de kwalificatiedossiers voor functionarissen werkzaam binnen de organisatie van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing is belegd bij het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid.

F.3 Brondocumenten

Bij de totstandkoming van dit kwalificatiedossier is gebruik gemaakt van onderstaande bronnen:

- > Referentiekader Regionaal Crisisplan 2017, Referenties Bevolkingszorg (1 september 2016)
- > Bevolkingszorg op orde 2.0 - eigentijdse Bevolkingszorg, volgens afspraak (16 mei 2014)
- > Besluit veiligheidsregio's, hoofdstuk 2, paragraaf 4 (1 december 2017)
- > Referentiekader Netcentrische Crisisbeheersing (2023)
- > SIS instructie Contactpersoon SIS

Bijlage 1 Namenlijst

Werkgroep Kwalificatiedossiers Bevolkingszorg (ontwikkeling)

Naam	Organisatie
Cees-Jan Bloemendaal	Veiligheidsregio IJsselland
Larissa Zijm	Veiligheidsregio Kennemerland
Lucia Oosterik	Veiligheidsregio Twente
Lesha van Koperen	Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Expertgroep Vakbekwaamheid Bevolkingszorg (review)

Naam	Organisatie
Suzan Bosveld	Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
Marla Ringburg	Veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost
Floor Botzen	Veiligheidsregio Brabant-Noord
Christiaan Bruggen	Veiligheidsregio Fryslân
Jasper Haen	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Lars van der Ploeg	Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
Donna Pannekoek	Veiligheidsregio Utrecht
Angelika Roosenboom	Veiligheidsregio Zeeland
Miranda de Waal	Veiligheidsregio Gooi en Vecht
Tjeerd Stelpstra	Veiligheidsregio Haaglanden
Jesse Mol	Veiligheidsregio Groningen
Inge Marijnissen	Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
Marion Bakker	Veiligheidsregio Haaglanden